

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/83/2015
Identifikačné číslo spisu:	8111010238
Dátum vydania rozhodnutia:	24.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8111010238.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Alena Šiškovéj a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci obvineného W. Q. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Trestného zákona prerokoval na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v Bratislave dovolanie obvineného W. Q., zastúpeného obhajcom JUDr. Petrom Čurillom, advokátom v Prešove proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. augusta 2011 sp. zn. 1 To 70/2011, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného W. Q. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo 17. júna 2011, sp. zn. 2T/19/2011, bol obvinený W. Q. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20, § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Trestného zákona na skutkovom základe, že

obvinený W. Q. dňa 28. augusta 2010 po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obvineným B. N., v meste Zlín v Českej republike, od neznámej osoby za sumu 800 eur zakúpil spolu s obvineným B. N. najmenej 16,92 g 80,3% metamfetamínu, ktorý bol nájdený dňa 28. augusta 2010 o 22.00 hod. v osobnom motorovom vozidle zn. AUDI A4, EČV: M., na diaľničnom privádzači k diaľnici D1 v smere od obce Chminianska Nová Ves na Prešov v dvoch zatavených injekčných striekačkách, z ktorého množstva sa dá vyrobiť 340 až 1358 obvykle jednorazových dávok v celkovej hodnote 3 400 eur, kde metamfetamín je v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch zaradený do druhej skupiny psychotropných látok.

Za to bol odsúdený podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 38 ods. 2 Trestného zákona., § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2

písm. a/ Trestného zákona zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení podal odvolanie prokurátor v neprospech obvineného do výroku o treste.

Na základe včas podaného odvolania vo veci rozhodoval Krajský súd v Prešove, ktorý na verejnom zasadnutí rozhodol rozsudkom z 31. augusta 2011, sp. zn. 1To 70/2011, tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol, pričom obvinenému uložil podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona za použitia § 38 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov. Na výkon uloženého trestu zaradil obvineného podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 31. augusta 2011, kedy vo veci rozhodol krajský súd, pričom obvinený v súčasnej dobe uložený trest vykonáva.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal 19. septembra 2011, jeho obhajca 22. septembra 2011 a prokurátor 19. septembra 2011.

Okresný súd Prešov dňa 1. februára 2013 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného W. Q., ktoré podal prostredníctvom súdom ustanoveného obhajcu JUDr. Alojza Naništu. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 5. decembra 2012 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 14. februára 2013, sp. zn. 5 Tdo 5/2013, dovolanie obvineného W. Q. podľa § 382 písm. c/ odmietol.

Obvinený W. Q. podal sám v poradí druhé dovolanie (č. l. 632 - 634), ktoré doručil Okresnému súdu Prešov 23. júla 2014. Zároveň požiadal súd o ustanovenie obhajcu (č. l. 631).

Okresný súd Prešov opatrením z 13. augusta 2014, sp. zn. 2T/19/2011, podľa § 40 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 38 ods. 2 písm. a/ Trestného poriadku ustanovil obvinenému obhajcu JUDr. Petra Čurillu. Obhajca sa 10. septembra 2014 dostavil na okresný súd za účelom nahliadnutia do spisu. Zároveň si vyžiadal fotokópie časti spisu. Na základe urgencie obvineného z 1. júna 2015 okresný súd požiadal obhajcu o vyjadrenie v lehote 15 dní, prečo vo veci nie je podané dovolanie. Dňa 1. júla 2015 a 4. augusta 2015 obhajca obvineného nahliadol do trestného spisu a vyžiadal si ďalšie fotokópie. Okresný súd Prešov obhajcu opakovane urgovoľ 24. septembra 2015.

Obhajca obvineného JUDr. Peter Čurilla 15. októbra 2015 doručil okresnému súdu neoznačené podanie, z obsahu podania vyplýva, že ide o dovolanie proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo 17. júna 2011, sp. zn. 2T 19/11, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 31. augusta 2011, sp. zn. 1To 70/2011.

Okresný súd Prešov 3. decembra 2015 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného W. Q., ktoré podal prostredníctvom súdom ustanoveného obhajcu JUDr. Petra Čurillu. Dovolanie bolo podané z dôvodov § 371 ods. 1 písm. i/ a písm. g/ Trestného poriadku.

Obvinený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ a písm. g/ v podstate videl v tom, že závery oboch súdov o spáchaní trestného činu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Trestného zákona sú postavené na domnienkach, ktoré neboli podložené vykonaným dokazovaním. V tejto súvislosti obvinený dal do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2012, sp. zn. 4 Tdo 32/2012. Ustanovenie § 135 ods. 2 Trestného zákona je podľa názoru obvineného len interpretačným ustanovením a výlučne pre výklad pojmu prechovávanie

psychotropnej látky pre vlastnú potrebu vo väčšom množstve tak, ako je to uvedené v ustanovení § 171 ods. 2 Trestného zákona, čo predstavuje najviac desaťnásobok obvyklej jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu. V predmetnej trestnej veci však obžaloba, ako aj sudy vychádzali z premisy, že obvinený nemal v úmysle zaistený metamfetamín držať, či prechovávať pre vlastnú potrebu, ale ho chcel ďalej predávať, čo malo v konečnom dôsledku vyplývať už zo samotného množstva jednorazových dávok, ktoré sa dali podľa samotného znaleckého dokazovania zo zadržaného množstva metamfetamínu vyrobiť. Samotné množstvo zadržaného metamfetamínu v predmetnej trestnej veci je právne relevantným vo vzťahu k dikcii ustanovenia § 125 ods. 1 Trestného zákona, § 171 Trestného zákona a § 172 Trestného zákona. Pri zisťovaní, či bol, alebo nebol naplnený pojem väčšieho rozsahu trestného činu, je podľa názoru obvineného potrebné použiť postup uvedený v ustanovení § 125 ods. 1 Trestného zákona, t.j. vychádzať z mechanizmu, ktorý sa používa pri zisťovaní výšky škody. Pokiaľ sa podľa internetových informácií jeden gram metamfetamínu v súčasnosti na čiernom trhu predáva za cca 14 eur, celková hodnota metamfetamínu, ktorý obvinený zakúpil v Českej republike, je tak reprezentovaná sumou 236,88 eur. Z jedného gramu kvalitného čistého metamfetamínu sa dá vyrobiť približne 10 bežných dávok, teda z celkového množstva zadržaného metamfetamínu je možné pre čierny trh vyrobiť 169 dávok. Uvedené informácie sú v príkrom rozpore s uvádzanými cenami v napadnutých rozhodnutiach súdov. Uvedené skutočnosti sú právne relevantnými i vo vzťahu k zavineniu, teda k subjektívnej stránke konania páchatel'a.

Ďalej obvinený W. Q. namietal postup policajtov pri zaisťovaní omamnej látky. Podľa názoru obvineného policajti mali postupovať podľa § 102 Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti v predmetnej trestnej veci nebolo vôbec preukázané, že obvinený sa dopustil žalovaného skutku, a preto je potrebné postupovať v súlade s ustanovením § 285 písm. a/ Trestného poriadku a obvineného Q. po zrušujúcom rozhodnutí dovolacím súdom oslobodiť spod obžaloby. Obvinený žiada, aby dovolací súd postupom v súlade s ustanovením § 382a Trestného poriadku podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach Trestného poriadku a zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutie.

K podanému dovolaniu sa vyjadril 11. novembra 2015 prokurátor Okresnej prokuratúry Prešov (ďalej len „prokurátor“), ktorý uviedol, že všetky dôkazy v prípravnom konaní boli vykonané zákonným spôsobom a nie je dôvod ich spochybňovať. Rovnako to platí aj o záveroch znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru ako aj o stanovení množstva a hodnoty drogy.

Prokurátor navrhol dovolanie zamietnuť podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie má všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Trestného poriadku), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k jednoznačnému záveru, že v danom prípade u obvineného W. Q. nie je naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ a písm. g/ Trestného poriadku.

Najskôr sa Najvyšší súd zaoberal otázkou, či vôbec bolo dovolanie podané v zákonom stanovenej lehote. Na tomto mieste treba zdôrazniť, že obvinený W. Q. podal dovolanie vlastným písomným podaním 23. júla 2014, teda v zákonom stanovenej trojročnej lehote (22. septembra 2014), zatiaľ čo ustanovený obhajca podal dovolanie 15. októbra 2015, teda cca 13 mesiacov po zákonnej lehote, aj to po viacerých urgenciách zo strany obvineného a súdu.

Dovolaciemu súdu neprináleží hodnotiť spôsob obhajoby obvineného jeho obhajcom, avšak liknavosť obhajcu nemôže byť na ujmu obvineného. Porušenie pokynu obvineného môže zakladať iba občianskoprávnu zodpovednosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rešpektujúc nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. februára 2014, sp. zn. I. ÚS 217/2013, má za to, že dovolanie bolo podané včas. Procesný priebeh (ustanovenie obhajcu a ním podané dovolanie) nemôže byť na ujmu obvineného. Základné práva a slobody treba vykladať a uplatňovať tak, aby bola zachovaná ich podstata a zmysel. Základným a primárnym zmyslom a účelom inštitútu obligatórneho zastúpenia dovolateľa advokátom (obhajcom) v dovolacom konaní je poskytnúť dovolateľovi kvalifikovanú právnu pomoc v záujme efektívnej a účinnej ochrany jeho práv v súvislosti s jeho oprávnením podať dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, a to vzhľadom na skutočnosť, že predmetom dovolacieho konania sú spravidla obzvlášť závažné a zložité právne otázky, ktorých kvalifikované odborné zvládnutie osoba bez právnického vzdelania nemusí a spravidla ani nevie dostatočne zvládnuť sama, pričom hrozí, že v dôsledku toho by mohla byť ukrátená na svojich právach.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo 17. júna 2011 (č. l. 490 - 491) vyplýva, že obvinený dobrovoľne urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku. Následne súd pristúpil k postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d/, písm. f/, písm. g/, písm. h/ Trestného poriadku, pričom obvinený na všetky otázky uvedené v zápisnici odpovedal kladne. Súd po kladnom stanovisku vyhlásenie obvineného prijal, a preto sa dokazovanie ku skutku nevykonávalo. Treba pripomenúť, že hlavné pojednávanie sa uskutočnilo pred účinnosťou zák. č. 262/2011 Z.z. z 13. júla 2011, ktorým bolo novelizované ustanovenie § 257 Trestného poriadku, ku ktorému pribudol nový odsek 2 účinný od 1. septembra 2011, podľa ktorého mal predseda senátu poučiť obvineného o následkoch jeho vyhlásenia. V čase rozhodovania súdu prvého stupňa táto povinnosť nebola, súd v danom prípade postupoval striktnie podľa ustanovení platného Trestného poriadku. Žiadne ďalšie poučenie obvineného preto neprichádzalo do úvahy.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 14. februára 2013, sp. zn. 5 Tdo 5/2013, dovolanie obvineného odmietol s tým, že nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, tzn. že nebolo porušené právo na obhajobu obvineného.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku; z tohto ustanovenia vyplýva, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu, teda nepreskúmava ani neúplnosť skutkových zistení, ani nesprávne hodnotenie dôkazov a podobne. Rozsah jeho prieskumnej povinnosti je vždy vymedzený len dovolacím dôvodom, pre ktorý je dovolanie podané. Prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho dôsledne vychádza zo zásady, že trestné konanie je založené na princípe dvojinstančnosti. Dovolanie ani prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu nenahrádza riadne opravné prostriedky, ani iné mimoriadne opravné prostriedky, ktorých uplatnením možno riešiť niektoré nedostatky v skutkových zisteniach. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, teda či sú právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Na podklade tohto dovolacieho dôvodu teda nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu; ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, pretože to sú otázky upravené normami procesného práva a nie hmotným právom. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, kde nemožno znovu vytvárať, či zásadne meniť skutkové zistenia. Skutkové zistenia a preskúmavanie ich správnosti je vecou prvostupňového a odvolacieho súdneho konania, nie konania o dovolaní, pretože dovolací súd ex lege nemá právo skúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku a tento meniť.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je teda vylúčené uplatňovanie námietok proti skutkovým zisteniam pre ich nesprávnosť, alebo neúplnosť, či už v dôsledku nevykonania potrebného dokazovania alebo nesprávneho hodnotenia dôkazov.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon

pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku; podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku naplnený nebol.

Obvinený svoje námietky subsumoval aj pod dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, tzn. že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

K tomu najvyšší súd uvádza, že všetky dôkazy vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní súdom prvého stupňa a druhého stupňa boli vykonané v súlade so zákonom (§ 2 ods. 10, § 2 ods. 12, § 119 ods. 2 Trestného poriadku) a v tomto smere im nie je čo vytknúť.

(Dôkazy boli zabezpečované pri policajnej akcii, pri ktorej bolo zastavené osobné motorové vozidlo zn. AUDI A4 Avant, EČ SP 213 AJ, čiernej metalízy, ktorej držiteľom je obvinený W. Q.. Následne bola vykonaná prehliadka motorového vozidla, pričom boli dobrovoľne vydané veci súvisiace s trestnou činnosťou).

Najvyšší súd po preštudovaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že ani tento dovolací dôvod nebol naplnený.

Z uvedeného je zrejmé, že námietky obvineného nenapĺňajú dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.